

Dosarul nr. 3ra-547/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – I. Secrieru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Asociația Obștească „Viitorul Verde”

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Asociația Obștească „Viitorul Verde” împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, intervenienți accesorii (persoane terțe) Societatea cu Răspundere Limitată „Amurg”, Tamara Dumitrașcu, Irina Șcerbacova, Serghei Brînzei, Serghei Emilianov, Nicolae Barbulat, Oleg Verescun, Daniil Cazanțev, Alexandru Mitev, Silvia Ciuntu, Valentina Tcaci, Zinaida Evcenco, Svetlana Culibicova, Cristina Parfentieva cu privire la obligarea prezentării memoriului explicativ volumul I din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni”; actului care confirmă transmiterea de către Societatea cu Răspundere Limitată „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție de pe str. I. Creangă, nr. 74/3, Anastasiei Țimbuc; avizului sanitar nr. 706 din data de 13 decembrie 2013; recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei de a participa la emiterea deciziilor de mediu și recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei privind accesul la informație de mediu,

împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Asociația Obștească „Viitorul Verde”, s-au admis apelurile depuse de către Inspecția pentru Protecția Mediului Chișinău a Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Societății cu Răspundere Limitată „Amurg”, s-a casat parțial hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea în această parte a unei noi decizii,

constată:

La data de 05 septembrie 2014 AO „Viitorul Verde” a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Agenției Ecologice Chișinău a Inspectoratului Ecologic de Stat, prin care a solicitat obligarea prezentării avizului pozitiv al expertizei ecologice de stat nr. 2272-01-08/1-984 din

31 decembrie 2013 eliberat de Agenție, memoriul explicativ volumul I din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni”, avizul sanitar nr. 706 din 13 decembrie 2013, actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție pe str. I. Creangă, nr. 74/3, Anastasiei Țimbuc, anularea avizului expertizei ecologice de stat nr. 2272-01-08/2-984 din 31 decembrie 2013.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 28 mai 2014 prin demersul nr. 18 a solicitat de la Agenția Ecologică Chișinău accesul la informația oficială privind reconstrucția imobilului cu supraetajare și extindere în dimensiuni, în vederea amplasării unei frizerii din str. Ion Creangă, nr. 74/3, mun. Chișinău, și anume, avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat nr. 2272-01-08/1-984 din 31 decembrie 2013 eliberat de Agenția Ecologică Chișinău, avizul pozitiv al expertizei ecologice obștești efectuată de Fundația „Moldova Ecologică”, memoriul explicativ „volumul 1” din proiectul de execuție, comportamentul „protecția mediului” pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni, avizul sanitar nr. 706 din 13 decembrie 2013 și actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție din str. Ion Creangă, nr. 74/3, Anastasiei Țimbuc.

Prin răspunsul nr. 01-06/1060 din 13 iunie 2014, Agenția Ecologică Chișinău a prezentat avizul expertizei ecologice de Stat nr. 2272-01-08/1-984 din 31 ianuarie 2013, avizul expertizei ecologice obștești și avizul sanitar nr. 706 din 13 decembrie 2013, iar cât privește documentația „proiectul de execuție”, i-a fost refuzat, indicându-se că informația dată o poate solicita de la beneficiarul proiectului sau de la Agenția Ecologică Chișinău, cu acordul acestuia. De asemenea, s-a indicat despre faptul că Agenția Ecologică Chișinău nu dispune de documentele, prin care se confirmă efectuarea lucrărilor de construcție de către Anastasia Țimbuc.

Urmare a documentelor prezentate de către Agenția Ecologică Chișinău, AO „Viitorul Verde” a depus la data de 11 iulie 2014 cerere prealabilă către Inspectoratul Ecologic de Stat și Agenția Ecologică Chișinău, prin care a solicitat anularea Avizului Expertizei Ecologice de Stat din motivul încălcării flagrante a legislației de mediu și împiedicarea participării societății civile la acțiuni de protecție a mediului înconjurător, însă până în prezent nu a primit nici un răspuns atât din partea Inspectoratului Ecologic de Stat, cât și din partea Agenției Ecologice Chișinău.

Reclamanta a indicat că la eliberarea răspunsului din data de 13 iunie 2014 i-au fost încălcate drepturile prevăzute de art. 7, alin. (3) al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, unde este stipulat că, dacă accesul la informațiile, documentele solicitate este parțial limitat, furnizorii de informații sunt obligați să prezinte solicitanților părțile documentului, accesul la care nu conține restricții conform legislației, indicându-se în locurile porțiunilor omise una din următoarele sintagme; „secret de stat”, „secret comercial”, „informație confidențială despre persoană”, și prevederile alin. (4), conform căruia, nu se vor impune restricții ale libertății de informare decât dacă furnizorul de informații poate demonstra că restricția este reglementată prin lege organică și necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei sau

protecției securității naționale și că prejudiciul adus acestor drepturi și interese ar fi mai mare decât interesul public în cunoașterea informației.

Dat fiind faptul că Agenția Ecologică Chișinău n-a prezentat documentele oficiale solicitate, și anume, proiectul de execuție și memoriul explicativ, acest fapt împiedică AO „Viitorul Verde” la acțiuni de protecție a mediului înconjurător și i se încalcă dreptul de a examina documentele solicitate conform art.11 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public.

Considera reclamanta că Agenția Ecologică Chișinău neîntemeiat a refuzat de a prezenta informațiile solicitate, prin ce s-a încălcat prevederile art. 21 lit. e), conform căruia prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații au fost cauzate prejudicii materiale și morale populației din preajmă pentru prezent și viitor.

De asemenea, a menționat că conform prevederilor Memorandumului de colaborare între Ministerul Mediului și Asociațiile Obștești de mediu din Republica Moldova, Ministerul Mediului garantează fiecărei persoane dreptul la un mediu sănătos, accesul și difuzarea informației veridice despre starea mediului; caracterul deschis și transparent în activitățile de protecție a mediului ale autorităților publice și ale asociațiilor obștești este o premisă a încrederii reciproce și a activismului celor preocupați de starea mediului; participarea publicului la procesul de adoptare a deciziilor ce țin de protecția mediului poate contribui la îmbunătățirea calității documentelor elaborate și la implementarea mai bună a acestora.

A indicat că obiectul Memorandumului constituie cooperarea între Ministerul Mediului și Asociațiile Obștești de Mediu în procesul de implementare cu succes a prevederilor Convenției privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului (Convenția Aarhus); crearea a unui mecanism eficient de susținere de către societatea civilă a politicii de stat și a unui mecanism de susținere a dezvoltării sectorului asociativ de mediu de către Ministerul Mediului, orientate spre promovarea democrației și concordiei sociale în procesul integrării europene; eliminare a cazurilor de încălcare a legislației naționale și internaționale de mediu în Republica Moldova, iar Ministerul Mediului are unele obligațiuni și responsabilități, cum ar fi, să: a) asigure oricărei asociații obștești de mediu, la adresarea acesteia, accesul și condițiile necesare pentru a lua cunoștință de informația aflată la dispoziția ministerului și ale instituțiilor subordonate; g) să faciliteze participarea reprezentanților organizațiilor neguvernamentale de mediu la efectuarea controlului obștesc asupra respectării legislației privind protecția mediului, a normelor și standardelor în vigoare, în conformitate cu prevederile Regulamentului inspectorului voluntar aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 106 din 30.11.2010; i) să promoveze transparența în procesul de luare a deciziilor în scopul combaterii corupției. La rândul său, Asociațiile obștești de mediu sunt obligate să: c) informeze ministerul despre încălcările legislației de mediu, despre sugestiile și propunerile parvenite din partea populației; d) informeze opinia publică din Republica Moldova și de peste hotare despre calitatea mediului, promoveze integrarea structurilor neguvernamentale în circuitul național, regional, european și mondial; e) iau atitudine față de acțiunile sau inacțiunile instituțiilor de stat, agenților economici, organizațiilor și persoanelor fizice, care încalcă prevederile legislației de mediu și convențiilor internaționale, se adresează în instanțele supreme ale statului

și organismele internaționale de resort. În aceste scopuri creează consilii, coaliții, grupuri de inițiativă, platforme, alte forme organizatorice menite să consolideze asociațiile obștești; f) participe la efectuarea controlului obștesc asupra respectării legislației privind protecția mediului, a normelor și standardelor în vigoare.

Reclamanta a mai reliefat că în cadrul examinării demersului privind solicitarea informației nu s-a ținut cont de prevederile Memorandumului, ceea ce a împiedicat participarea societății civile la acțiuni de protecție a mediului, și dat fiind faptul că Avizul Expertizei Ecologice de Stat a fost elaborat cu încălcarea legislației de mediu, care necondiționat trebuia să prevadă acordul și participarea populației din preajmă, protecția mediului și dezvoltarea durabilă, fapt ce nu a fost asigurat. Ca urmare sunt lezate drepturile locatarilor și duce la înrăutățirea condițiilor de trai prin distrugerea mediului înconjurător pentru prezent și viitor.

Avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat nr. 2272-01-08/1-984 din 31 ianuarie 2013 a înrăutățit condițiile de trai ale locatarilor din preajmă și a micșorat suprafețele destinate spațiilor verzi.

La fel, a mai indicat reclamanta că prin Avizul expertizei ecologice, Agenția Ecologică Chișinău a încălcat prevederile art. 30 din Legea nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător.

În opinia reclamantei, prin răspunsul din 13 iunie 2014 Agenția Ecologică Chișinău nu a binevoit să ofere o explicație plauzibilă în eventualitatea în care o asemenea informație urma să fie îngrădită.

Reclamanta a modificat de mai multe ori cererea de chemare în judecată în fond.

La data de 13 mai 2015 AO „Viitorul Verde” a depus cerere, prin care a solicitat ca în cazul omiterii termenului de prescripție, să fie repus în termen, obligarea pârâtului de a prezenta: memoriul explicativ „volumul 1” din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului” pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni, documentul oficial, prin care se confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție din str. Ion Creangă, nr. 74/3 Anastasiei Țîmbuc, raportul de expertiză tehnică a blocurilor locative din zona sanitară a obiectului, elaborat de către experții tehnici atestați; prezentarea acordului autentificat notarial al coproprietarilor de teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit, anularea Avizului Agenției Ecologice de Stat, interzicerea activității SRL „Amurg” din str. I. Creangă, nr. 74/3, repararea prejudiciului cauzat locuitorilor din preajmă și spațiilor verzi. (f.d. 78-89, vol. I)

La data de 15 septembrie 2015 reclamanta AO „Viitorul Verde” a depus cerere cu privire la mărimea cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat obligarea pârâtului să prezinte memoriul explicativ „volumul 1” din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului” pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni; actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție din str. Ion Creangă, nr. 74/3 Anastasiei Țîmbuc; raportul de expertiză tehnică a blocurilor locative din zona sanitară a obiectului, elaborat de către experții tehnici atestați; prezentarea acordului autentificat notarial al coproprietarilor de teren ale

căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit. (f.d. 98-99, vol. I)

Prin cererea din 02 noiembrie 2015 reclamanta a solicitat anularea avizului expertizei ecologice de stat nr. 2272-01-08/1-984 din 31.01.2013; obligarea pârâtului de a prezenta memoriul explicativ „volumul 1” din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului” pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni; actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție din str. Ion Creangă, nr. 74/3 Anastasiei Țimbuc; raportul de expertiză tehnică a blocurilor locative din zona sanitară a obiectului, elaborat de către experții tehnici atestați; prezentarea acordului autentificat notarial al coproprietarilor de teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit; repararea prejudiciului cauzat locuitorilor din preajma spațiilor verzi din mun. Chișinău, str. I. Creangă, nr. 74/3; demolarea imobilului și restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor, prin care se încalcă acest drept. (f.d. 105-107, vol. I)

Prin încheierea din 12 octombrie 2016 a Judecătorei Centru, municipiul Chișinău s-a admis cererea reprezentantului intervenientului accesoriu SRL „Amurg”, avocatul Ion Cernolev, s-a încetat procesul în partea pretențiilor reclamantei AO „Viitorul Verde” cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin demolarea imobilului și restabilirea situației anterioare. S-a indicat că, cauza urmează a fi examinată în continuare doar în partea ce ține de anularea Avizului expertizei ecologice de stat nr. 2272-01-08/1-984 din 31 ianuarie 2013 și obligarea de a prezenta actele. (f.d. 72-73, vol. II)

Prin decizia din 15 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de către AO „Viitorul Verde” și s-a menținut încheierea din 12 octombrie 2016 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău. (f.d. 101-108, vol. II)

La data de 05 aprilie 2017 reclamanta AO „Viitorul Verde” a depus o cerere de modificare a cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat obligarea pârâtului de a prezenta memoriul explicativ „volumul 1” din Proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului” pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extinderea în dimensiuni; actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție din str. Ion Creangă, nr. 74/3 Anastasiei Țimbuc; raportul de expertiză tehnică a blocurilor locative din zona sanitară a obiectului din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 74/3, elaborat de către experți tehnici atestați; prezentarea consimțămintelor autentificate notarial ale coproprietarilor de teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit; recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei privind accesul liber la informație de mediu; recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei de a participa la luarea deciziilor privind mediul; restabilirea situației anterioare încălcării drepturilor reclamantei din preajmă și spațiilor verzi prin demolarea imobilului din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 74/3 și suprimarea acțiunilor, prin care se încalcă drepturile reclamantei și se creează pericolul încălcării, dat fiind faptul că prin activitatea sa, entitatea nominalizată a provocat și continuă să provoace daune considerabile mediului înconjurător, prin defrișarea

neautorizată a arborilor, evacuarea solului fertil din zona vizată, poluarea sonoră prin activitatea desfășurată. (f.d. 180-182, vol. II)

Prin încheierea din 15 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de modificare a pretențiilor, a fost primită spre examinare doar în partea ce ține de obligarea de a prezenta acte, recunoașterea încălcării dreptului privind accesul la informație și recunoașterea încălcării dreptului de a participa la luarea deciziilor. (f.d. 196-197, vol. II)

Prin decizia din 03 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de AO „Viitorul Verde”, fiind casată încheierea din 15 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei în aceeași instanță și același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de modificare a pretențiilor depusă de AO „Viitorul Verde”. (f.d. 207-208, vol. II)

La data de 18 august 2017 reclamanta a mai depus o cerere cu privire la majorarea cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat obligarea pârâtului să prezinte avizul expertizei ecologice de stat pentru construcția obiectului amplasat pe str. I. Creangă, nr. 74/3, mun. Chișinău, de a obliga terțul să prezinte avizele prealabile de selectare a terenului pentru construcție (ecologic și sanitar), decizia Consiliului municipal Chișinău privind distribuirea terenului pentru construcție, certificatul de urbanism, autorizația de construcție, proiectul de execuție a lucrărilor de construcție, avizele pozitive la proiectul de execuție (sanitar, ecologic, pompierii), avizele instituțiilor municipale (SA „Apă-Canal Chișinău”, Pretura, Direcția Arhitectură și Urbanism, Direcția Funciară etc.), prezentarea consimțămintelor autentificate notarial ale coproprietarilor de teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul de construcție. (f.d. 30-31, vol. III)

La data de 19 martie 2019 reclamanta a mai depus o cerere de concretizare, prin care a solicitat obligarea pârâtului și SRL „Amurg” de a prezenta memoriul explicativ volumul I din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni”; actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție din str. I. Creangă, nr. 74/3 Anastasiei Țimbuc; raportul de expertiză tehnică a blocurilor din zona sanitară a obiectivului din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 74/3, elaborat de către experți tehnici atestați; prezentarea consimțămintelor autentificate notarial ale coproprietarilor de teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul de executare a lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectivului construit; procesul-verbal de recepție finală a imobilului din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 74/3 din 29.03.2017; documentul prin care se coordonează îngrădirea terenului din ograda comună a blocurilor de locuit str. Ion Creangă, nr. 72-74; avizul Administrației Publice Locale eliberat SRL „Amurg” privind schimbarea locului pentru uscarea rufelor și instalarea pavajului; documentul oficial în baza căror împuterniciri SRL „Amurg” efectuează lucrări de defrișare a arborilor sănătoși din str. Ion Creangă, nr. 72-74; actul nr. 015385 din 11.02.2016 și actul nr. 104349 din 02.06.2016; documentul care confirmă efectuarea lucrărilor, conform pct. 1.2 al Dispoziției nr. 56-d din 26.01.2012, plantarea în perioada agrotehnică 2012-2013, pe teritoriul atribuit, a arborilor de specia foioase; proiectul cu compartimentul protecția contra zgomotului; avizul sanitar privind repartizarea lotului de pământ pentru construcție

nr. 706 din 13.12.2013; documentele oficiale care au stat la baza proiectării și construcției, recepției finale a obiectivului din str. Ion Creangă, nr. 74/3 din 1999 până la efectuarea reconstrucției în anul 2013; recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei privind accesul la informație de mediu; recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei de a participa la luarea deciziilor de mediu; restabilirea situației anterioare încălcării drepturilor reclamantei asupra suprafețelor destinate spațiilor verzi prin demolarea imobilului construit neautorizat din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 74/3 de către SRL „Amurg” și suprimarea acțiunilor, prin care se încalcă dreptul reclamantei și se creează pericolul încălcării. (f.d. 142-145, vol. III)

Prin încheierea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani s-a dispus substituirea Agenției Ecologice Chișinău cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în legătură cu reorganizarea instituției. (f.d. 157, vol. III)

Prin încheierea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a primit în procedură cererea de concretizare a acțiunii depusă de AO „Viitorul Verde” împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, intervenienți accesorii SRL „Amurg”, Tamara Dumitrașcu, Irina Șcerbacova, Serghei Brînzei, Serghei Emilianov, Nicolae Barbulat, Oleg Verescun, Daniil Cazanțev, Alexandru Mitev, Silvia Ciuntu, Valentina Tcaci, Zinaida Evcenco, Svetlana Culibicova, Cristina Parfentieva, privind obligarea prezentării memoriului explicativ „volumul I” din proiectul de execuție; compartimentul „protecția mediului pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni”; actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție pe str. I. Creangă, nr. 74/3 Anastasiei Țîmbuc; avizului sanitar nr. 706 din data de 13.12.2013; recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei de a participa la luarea deciziilor de mediu și recunoașterea încălcării dreptului ecologic al reclamantei privind accesul la informație de mediu. Totodată, prin prisma prevederilor art. 207 alin. (2) lit. b), f) din Codul administrativ, conform temeiurilor stabilite de art. 169 alin. (1) lit. b) și art. 170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă s-a declarat inadmisibilă acțiunea reclamantei AO „Viitorul Verde” în partea cererii de concretizare înaintate împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, intervenienți accesorii SRL „Amurg”, Tamara Dumitrașcu, Irina Șcerbacova, Serghei Brînzei, Serghei Emilianov, Nicolae Barbulat, Oleg Verescun, Daniil Cazanțev, Alexandru Mitev, Silvia Ciuntu, Valentina Tcaci, Zinaida Evcenco, Svetlana Culibicova, Cristina Parfentieva, privind obligarea prezentării raportului de expertiză tehnică a blocului din zona sanitară a obiectivului din mun. Chișinău, str. I. Creangă, nr. 74/3, elaborat de către experții tehnici atestați; acordului autentificat notarial al coproprietarilor de teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatarei obiectivului construit; procesului verbal de recepție finală a imobilului din mun. Chișinău, str. I. Creangă, nr. 74/3 din data de 29.03.2017; actului prin care se coordonează îngrădirea terenului din ograda comună a blocurilor de locuit din str. I. Creangă, nr. 72-74; avizului administrației publice locale eliberat SRL „Amurg” privind schimbarea locului pentru uscarea hainelor și instalarea pavajului; actului oficial, în baza căror împuterniciri SRL „Amurg” efectuează lucrări de defrișare a arborilor sănătoși din str. I. Creangă, nr. 72-74; actului nr. 015385 din data de 11.02.2016; actului nr.

104349 din 02.06.2012; actului prin care se confirmă efectuarea lucrărilor conform pct. 1.2 al dispoziției nr. 56-d din data de 26.01.2012, plantarea în perioada agrotehnică 2012-2013 pe teritoriul atribuit, a arborilor de specia foioase; proiectul cu compartimentul „protecția contra zgomot”; actului oficial care a stat la baza proiectării și construcției, recepției finale a obiectivului din str. I. Creangă, nr. 74/3 din 1999 până la efectuarea reconstrucției în anul 2013; restabilirea situației anterioare încălcării drepturilor reclamantei asupra suprafețelor destinate spațiilor verzi prin demolarea imobilului construit neautorizat din mun. Chișinău, str. I. Creangă, nr. 74/3 de către SRL „Amurg” și suprimarea acțiunilor, prin care se încalcă dreptul reclamantei și se creează pericolul încălcării. (f.d. 188-194, vol. III)

Prin decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de către AO „Viitorul Verde” împotriva încheierii din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 236-244, vol. III)

Prin hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de către AO „Viitorul Verde” împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului (Inspeția pentru protecția mediului Chișinău (Agenția ecologică Chișinău), terți SRL „Amurg”, Tamara Dumitrașcu, Irina Șcerbacova, Serghei Brînzei, Serghei Emilianov, Nicolae Barbulat, Oleg Verescun, Daniil Cazanțev, Alexandru Mitev, Silvia Ciuntu, Valentina Tcaci, Zinaida Evcenco, Svetlana Culibicova, Cristina Parfentieva privind obligarea prezentării memoriului explicativ volumul I din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni”, actul care confirmă transmiterea de către SRL „Amurg” a drepturilor pentru efectuarea lucrărilor de construcție pe str. I. Creangă, nr. 74/3 Anastasiei Țimbur, avizului sanitar nr. 706 din data de 13.12.2013, recunoașterea încălcării dreptului ecologic de a participa la luarea deciziilor de mediu și recunoașterea încălcării dreptului ecologic privind accesul la informație de mediu, s-a admis parțial.

S-a obligat Inspectoratul pentru Protecția Mediului, organul teritorial - Inspeția pentru protecția mediului Chișinău (Agenția ecologică Chișinău) să furnizeze AO „Viitorul Verde” informația - memoriul explicativ volumul I din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni”.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat din contul AO „Viitorul Verde” în beneficiul SRL „Amurg” parțial cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei. (f.d. 87-88, vol. IV).

La data de 07 iulie 2020, în termen, Asociația Obștească „Viitorul Verde” a depus apel împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La data de 18 iulie 2020 Inspeția pentru Protecția Mediului Chișinău a Inspectoratului pentru Protecția Mediului (Agenția Ecologică Chișinău a Inspectoratului Ecologic de Stat) a depus apel împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, fiind respectat termenul de contestare.

La data de 27 iulie 2020 SRL „Amurg” a depus apel împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, respectând termenul de contestare.

Prin decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de către AO „Viitorul Verde”. S-au admis apelurile depuse de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului Chișinău a Inspectoratului pentru Protecția Mediului și SRL „Amurg”. S-a casat parțial hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani în partea admiterii acțiunii înaintată de către AO „Viitorul Verde”, cu pronunțarea în această parte a unei noi decizii, prin care s-a respins acțiunea înaintată de către AO „Viitorul Verde” în partea pretențiilor ce țin de obligarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, organul teritorial-Inspectoratul pentru Protecția Mediului Chișinău să furnizeze AO „Viitorul Verde” informația -memoriul explicativ volumul I din proiectul de execuție, compartimentul „protecția mediului pentru reconstrucția imobilului existent cu supraetajare și extindere în dimensiuni” ca fiind neîntemeiată. În rest, în partea respingerii acțiunii, hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 6-7. 8-24, vol. V)

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, AO „Viitorul Verde” a depus recurs, solicitând admiterea recursului, repunerea în termen, casarea deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care se va recunoaște încălcarea dreptului ecologic al recurenteii privind acces la informație de mediu, recunoașterea încălcării de a participa la luarea deciziilor de mediu, restabilirea situației anterioare încălcării dreptului recurenteii asupra suprafețelor destinate spațiilor verzi prin demolarea imobilului construit neautorizat din mun. Chișinău, str. I. Creangă, nr. 74/3 de către SRL „Amurg”. (f. d. 25-27, 55-58, vol. V)

În motivarea recursului recurenta a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, emisă în folosul Inspectoratului pentru Protecția Mediului și a SRL „Amurg”, care urmează a fi casată pentru asigurarea respectării legislației mediului, drepturilor încălcate și restabilirii suprafețelor verzi a mun. Chișinău.

Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 16 februarie 2021.

La data de 15 martie 2021 AO „Viitorul Verde” a depus recurs nemotivat.

Decizia motivată a fost notificată AO „Viitorul Verde”, cu poștă recomandată la data de 24 martie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8001325734AS. (f.d. 31, vol. V)

AO „Viitorul Verde”, a depus recurs motivat la data de 26 aprilie 2021 la Curtea Supremă de Justiție. (f.d. 55-69, vol. V) Deoarece în perioada 01 aprilie 2021 – 28 aprilie 2021, termenele de procedură au fost suspendate în legătură cu instituirea stării de urgență pe tot teritoriul Republicii Moldova în baza Hotărârii Parlamentului

nr. 49 din 31 martie 2021, recurenta AO „Viitorul Verde” s-a încadrat în termenul de contestare a deciziei și nu este necesar de a soluționa cererea de repunere în termen a recursului.

La 13 aprilie 2021 și la 30 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului declarat de către AO „Viitorul Verde”. (f.d. 47, 70, vol. V)

La data de 12 mai 2021 Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depus referință, solicitând respingerea recursului formulat de către AO „Viitorul Verde” ca fiind neîntemeiat și inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentă este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Asociația Obștească „Viitorul Verde”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh